

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor diplomové práce: bc. Kateřina Normarková

Název diplomové práce: Francouzská univerzita jako zóna rovných šancí

Vedoucí diplomové práce: mgr. Jiří Jančík

Ve své práci, již volně navazuje na svou bakalářskou práci nazvanou *Sociální predeterminace pro studium ve Francii*, si diplomantka položila za cíl vyložit téma rovnosti a rovných příležitostí v rámci francouzského školského systému.

Výklad, vyvedený na celkem 90 stranách textu, má, pokud jde o obsahovou stránku, několik velkých částí: 1. *Francouzská univerzita jako zóna rovných šancí* (strany 8-45), 2. *Dva pohledy na sociální nerovnosti* a 3. *Velké teorie v odrazu dnešní reality* (strany 45-69). V nich se velice příhodně diplomantka věnuje tematům jako (a) výstavba francouzského školského systému jako prostoru rovnosti, (b) jednotlivé fáze této výstavby, (c) právní, filozofické, sociální, sociologická i politická kontextualizace jednotlivých reforem systému, (d) velké teorie rovnosti šancí a jejich hlavní teoretici a (e) triangulární vztahu rovnost příležitostí – spravedlivý školský systém – spravedlivá společnost.

Po teoretických výkladech následuje část praktická - 4. Výzkum a metodologie (strany 69-88), v níž diplomantka přistupuje k dotazníkovému a interviewovému šetření na vzorku celkem 103 respondentů. Obsahem šetření je vyhodnocení úspěšnosti reformních zásahů do francouzského školského systému zevniř, z pohledu jeho účastníků, jeho nositelů – studentů.

Obsahově přináší diplomová práce velice důležitá a zajímavá data k vývoji projektu, připomíná velikou řadu aspektů, jež musí být brány v potaz jak při popisu francouzského školského systému, tak rovněž, jako přípravná práce, při zvažování a promýšlení dalších reforem.

Strukturaci práce musíme však vytknout některé věci: v příliš krátkém úvodu (jedna stránka) diplomové práce nezazní ani formulace výzkumného záměru, ani definice nějakých linií výzkumu, a rovněž se nedozvídáme, v úvodu, ani na následujících stránkách, nic o tom, že diplomantka zamýšlí dotazníkové a interviewové

šetření. I *Závěr* je příliš krátký (2 strany). V *Obsahu* některé části textu vůbec nefigurují – *Závěr*, *Résumé*, *Bibliografie*, jiné kapitoly jsou očíslovány stejným číslem - 1.1 *Vývoj francouzského školství a postojů k sociální otázce* (strany 9-16) a 1.1 *Zrod francouzského školství* (strany 16-19).

Pokud jde o jazykovou stránku, je diplomová práce napsaná česky. Jazyk je kultivovaný, odpovídá stylisticky tomuto typu práce. Vytknout bychom diplomantce mohli pouze nakládání s francouzskými jmény uvnitř českého textu (nejvíce se to týká jmen Jules Ferry a Pierre Bourdieu).

Velkým přínosem diplomové práce je pečlivě kontextualizované zpracování výkladu, které z textu dělá velice ucelený materiál dobře uchopující problematiku rovných příležitostí a postihující celou komplexitu otázky, v textu rovněž nalézáme vyloženy velké koncepty didaktiky rovných příležitostí, velké teorie jednotlivých myslitelů, již se k otázce vyjadřovali, jakož i dokumentaci ohledně úspěšnosti aplikování některých reformních zásahů do fungování francouzského školského systému.

Otázky k obhajobě a další vyjádření, připomínky, náměty pro obhajobu práce:

(1) Ve své práci vykládáte hlavně pohled levicové (a republikánské) koncepce školství, dovedla byste si však představit i nějaký pravicový pohled na danou problematiku? Nenalezlo by až obsedantní přesvědčení současné francouzské didaktiky o tom, že v systému si mají být všichni rovni a toto nastavení se má odrážet i v prostředí školského systému, nějaký protiargument týkající se například nezbytnosti selekce jako společenského principu?

(2) Jaká jsou největší rizika, pro společnost, pro školský systém, této francouzské programové vůle ve všech kontextech a pro všechny účastníky nastavit rovné příležitosti? Může být *Gleichschaltung* principem fungování živé společnosti?

(3) Pokud takto – velice uměle – ve škole vytvoříme společnost a pracovní prostředí rovných příležitostí (jako jisté socialistické laboratorní podmínky), nedojde později, na trhu práce, během začleňování absolventa francouzského vysokého školství do světa práce a kariery (kapitalistické podmínky) k příliš velikému šoku, k jisté paralýze?

Diplomová práce splňuje podmínky kladené na závěrečnou práci v oboru francouzský jazyk a literatura.

V Praze dne 4. 9. 2018
Jiří Jančík